

АКТУАЛЬНІСЬ ІНФОРМАЦІЙНИХ ТЕХНОЛОГІЙ НАВЧАННЯ СТУДЕНТІВ У МЕДИЧНИХ ЗАКЛАДАХ

Сидорова А.І., Павленко С.А., Амосова Л.І., Павленкова О.В., Ярковий В.В.

ВДНЗУ «Українська медична стоматологічна академія»

Професіоналізм майбутніх лікарів-стоматологів залежить від того, як вони сприймають, оцінюють та зберігають отриману під час навчання інформацію. Для підвищення рівня професійної підготовки необхідно активно впроваджувати інформаційно-комунікативні освітні технології, технології формування інформаційної культури, використання Інтернет-ресурсів, технології медіа-освіти.

Ключові слова: технології навчання, інноваційні інформаційні технології, навчально-виховний процес.

Навчання в Україні не залишається осторонь від загальноосвітніх освітніх тенденцій. І основним завданням вищої школи є підготовка висококваліфікованого фахівця до подальшої професійної діяльності в умовах сучасних інноваційно-інформаційних технологій. Саме останні зробили можливим доступ кожного студента до величезної кількості різних видів інформації.

У формуванні професійних умінь і навичок майбутніх лікарів-стоматологів в умовах інформаційного перенасичення істотне значення має самоорганізація, самоконтроль та самоосвіта. А враховуючи те, що студенти ВНЗ мають можливість використовувати широкий спектр засобів комунікації, обробки і збереження інформації: персональні комп'ютери, Інтернет, кабельне і супутникове телебачення, мобільний зв'язок, впровадження новітніх інформаційних технологій в процес навчання не є недосяжним.

Інформаційні форми і методи навчання, що підвищують активність і самостійність студентів, тим самим активізують усі види їх діяльності: розумову, мовну, фізичну, вдосконалюють та розвивають комунікативність студентів, а також прискорюють процес засвоєння матеріалу. Тому використання і впровадження інформаційних освітніх технологій в методику навчання студентів-медиків стає актуальним.

Застосування на заняттях інтерактивних технологій змінює звичну для студента ситуацію навчання, характер його діяльності, ставить його в іншу позицію: студент перестає бути пасивним приймачем знань, а стає активним учасником навчання.

Традиційне навчання зазнає змін на всіх стадіях навчального процесу – підготовка до семінарів, практичних занять, проведення клінічних розборів, створення ситуаційних ділових ігор, виконання рефератів, підготовка та написання історій хвороби – значно поліпшується завдяки застосуванню при цьому новітніх технологій.

На сьогодні інформаційні освітні технології є чи не єдиним засобом підвищення інтелектуального рівня людини, якісного покращення підготовки студентів-медиків і їх професіоналізм буде залежати від того, як майбутні лікарі-стоматологи натепер сприймають, оцінюють та зберігають отриману під час навчання інформацію.

Одержання інформації, яку опрацьовують студенти під час аудиторних практичних занять, під час самостійної роботи відбувається з багатьох джерел, таких як:

- підручники, довідники, каталоги, конспекти лекцій;
- періодичні фахові видання (накопичення вирізок, робота з анотованими джерелами, перегляд журналів);
- комп'ютер.

Для підвищення рівня професійної підготовки майбутніх лікарів - стоматологів необхідно активно впроваджувати інформаційно-комунікативні освітні технології, технології формування інформаційної культури, технології комп'ютерного практичного заняття, технології використання Інтернет-ресурсів у навчально-виховному процесі, технології медіа-освіти.

За визначенням ЮНЕСКО, технологія навчання – це в загальному розумінні системний метод створення, застосування і визначення всього процесу навчання і засвоєння знань з урахуванням технічних і людських ресурсів та їх взаємодії, який ставить своїм завданням оптимізацію освіти.

Інноваційно-інформаційні технології швидко змінюються, тим самим змінюючи уявлення про роль, методи та прийоми підготовки майбутніх лікарів-стоматологів.

Постійне оновлення навчально-методичних посібників, методичних рекомендацій, які відповідають вимогам стандартів вищої освіти є важливим завданням професорсько-викладацького колективу. Це і навчальна й робоча програми з дисциплін, лекції, плани практичних, лабораторних й семінарських занять, методичні рекомендації щодо виконання різних маніпуляцій, методик діагностики та лікування, матеріали до самостійної роботи, завдання до індивідуальної роботи, тести різних рівнів до поточного та підсумкового контролю, модульні контрольні роботи тощо.

Обираючи вид навчальної форми співпраці зі студентами (індивідуальна або консультативна, індивідуально-групова, групова), викладач розвивається сам і забезпечує можливість для подальшого розвитку своїх студентів. Але домінуючими методами все ж лишаються лекції, діалогові методи (бесіди, пояснення, розповіді), які ґрунтуються на інноваційно-інформаційних технологіях.

Лекції займають основне місце у навчальному курсі та забезпечують теоретичну основу фахової підготовки майбутніх спеціалістів. Їх мета - розвивати інтерес до навчальної дисципліни у студентів-стоматологів. Технології проведення лекцій досить різноманітні: традиційні, нетрадиційні із застосуванням комп'ютерної презентації, розробленої засобами MS Power Point.

Інформаційне забезпечення практичних занять, лекцій, семінарів певною мірою залежить від професійної компетентності викладачів, яка має базуватися на високого рівня знаннях в області інформаційних технологій та здатності впроваджувати їх в навчальний процес.

Практичні заняття доцільно забезпечувати комп'ютерними програмами. Це можуть бути презентації окремих клінічних випадків, методик і результатами лікування, фрагментів оперативних втручань, препарування зубів та ін. з використанням мультимедійних засобів, анімації, динамічної графіки, аудіозаписів, ілюстрацій.

Завдяки новому рівню інтерактивного спілкування "студент - комп'ютер" ця технологія сприяє поліпшенню умов навчання. Поточний і підсумковий контроль знань, умінь і навичок студентів-стоматологів доцільно проводити також у вигляді електронних комп'ютерних тестів різного рівня складності.

Використання іноваційно-інформаційних технологій у навчанні студентів-медиків вищих навчальних закладів активно сприятиме поетапному формуванню нових навичок, знань та умінь, а також надасть можливість для самореалізації та самовдосконалення. Здобувши вищу освіту, майбутній лікар-стоматолог має бути психологічно підготовленим до постійного оновлення і поглиблення своїх знань в умовах інформаційного простору, вільно орієнтуватися в нововведеннях та формах викладення інформації, щоб зарекомендувати себе конкурентоспроможним, компетентним фахівцем.

ФОРМУВАННЯ ТВОРЧОГО ПОТЕНЦІАЛУ СТУДЕНТІВ ЯК ІНОВАЦІЙНІ ТЕХНОЛОГІЇ У СИСТЕМІ ВИЩОЇ СТОМАТОЛОГІЧНОЇ ОСВІТИ В УКРАЇНІ

Скікевич М. Г., Должкова К. П.

ВДНЗУ «Українська медична стоматологічна академія»

Формування творчого потенціалу випускників стоматологічних факультетів медичних закладів освіти потребує активного використання новітніх технологій управління учбовим процесом та донесення необхідних знань до студента. Для досягнення даних цілей необхідні зміни методики викладання, структури і змісту загальноосвітньої та спеціальної підготовки кадрів.

Ключові слова: інноваційні технології навчання, вища стоматологічна освіта.

Застосування сучасних інформаційних технологій у навчанні - одна з найбільш важливих тенденцій розвитку світового освітнього процесу. У вітчизняній вищій школі комп'ютерна техніка та інші засоби інформаційних технологій стали використовуватися при вивченні більшості навчальних предметів.

Той, хто отримує право на лікарську діяльність, повинен працювати так, як того потребують закони та традиції медицини. Викладачу медичного навчального закладу необхідно приділяти час у процесі викладання не тільки спеціальним питанням, практичним навикам, але й лікарській етиці та деонтології. Це стає особливо актуальним, коли студенти (під контролем викладача) починають самостійно вести прийом пацієнтів у стоматологічних поліклініках та кабінетах.

Перехід усієї системи вітчизняної медичної освіти в Україні на вимоги Болонського процесу, безумовно, створює складності для кожного індивідууму. Необхідно відмітити, що, з одного боку, Болонський процес – це глобальне явище та, звичайно, реалізація Україною свого прагнення у використанні його можливостей та глобальних перспектив. З іншого боку – державі потрібно зберегти свою етнопціональну культурну та освітню спадщину. Все це формує прагнення до креативного навчання, яке повинно сприяти розвитку економічних та професійних відношень майбутніх спеціалістів-медиків.

Конкурентоспроможність вищої освіти забезпечується рівнем її креативності, тобто здатністю пристосовуватися під зміни умов життєзабезпечення. Західна модель вищої освіти забезпечує необхідний конкурентоспроможний рівень підготовки студентів за рахунок вмілого поєднання теоретичного та практичного навчання. Справа в тому, що вища освіта – це, в першу чергу, наукова освіта. Науковість освіти забезпечується вмінням випускників моделювати найрізноманітніші теоретичні конструкції можливого рішення прикладних завдань. Теоретичне конструювання потребує появи та розвитку найрізноманітніших ідей у студентів. Це сприяє тому, що студенти розуміють, що є вищий рівень вірогідності втілення ідей у практичну діяльність.

Основною якістю будь-якої системи освіти, яка забезпечує її життєздатність, є цілісність, яка розглядається як загальна якість природи. Чим вище ступінь інтеграції компонентів системи, тим вище її ефективність та результативність.

Відкрита система освіти повинна забезпечити можливість безперервного її отримання:

- право особистості на вільний вхід та вихід на будь-якому етапі та ступені навчання;
- готовність особистості до постійного самовдосконалення;